

Sinteza

obiecțiilor și propunerilor cu referire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
 (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe), număr unic 1189/MDED/2023
 (în baza avizelor recepționate la a treia avizare)

Nr. d.o	Autoritatea emitentă a obiecției/propunerii	Conținutul obiecției/propunerii	Opinia autorului
1.	Serviciul Preveirea și Combaterea Splării Banilor (demersul nr. 01/2-30-1381 din 12.09.2024)	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	S-a luat act.
2.	Comisia Națională a Pieței Financiare (demersul nr. 03-4/2974 din 13.09.2024)	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	S-a luat act.
3.	Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare (demersul nr. 02/900 din 16.09.2024)	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	S-a luat act.
4.	Ministerul Justiției (demersul nr. 04/2-8419 din 18.09.2024)	Potrivit art. I se atestă că proiectul de lege are ca obiect de reglementare inclusiv transpunerea unor norme UE. În context, se va ține cont că potrivit art. 44 alin. (4) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017), pentru proiectele actelor normative de modificare cu relevanță UE, clauza de armonizare se inserează în proiectul actului normativ de modificare și, după caz, se completează clauza de armonizare a actului normativ de bază cu trimiteri la noile acte juridice europene transpuse sau cu noi trimiteri la elementele structurale ale actului UE transpus.	Se acceptă.

<p>De asemenea, se constată că proiectul nu este însoțit de tabelul de concordanță, astfel cum este prevăzut în art. 31 alin. (4) al Legii nr. 100/2017. Potrivit acestuia, pentru proiectele actelor normative cu relevanță UE, autorul proiectului întocmește tabelul de concordanță, conform modelului aprobat de către Guvern. În altă ordine de idei și nota informativă a proiectului necesită a modificată, luând în considerare faptul că aceasta prevede că proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.</p>	<p>Se acceptă. 2 tabele de concordanță au fost întocmite.</p>
<p>Cu referire la art. I – modificarea Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (în continuare – Legea nr. 1134/1997): În pct. 1, dispoziția ce prevede clauza de armonizare se va revedea în scopul conformării acesteia modelului corespunzător prevăzut în anexa nr. 1 la Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația UE, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018. Totodată, la definitivarea clauzei de armonizare se va ține cont că anterior în Legea nr. 1134/1997 a fost incluse norme ce vizează transpunerea parțială a Directivei 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, norme ce în prezent sunt în vigoare.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>În altă ordine de idei și nota informativă a proiectului necesită a modificată, luând în considerare faptul că aceasta prevede că proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.</p>	<p>Se acceptă. Nota informativă a fost actualizată privind clauza de armonizare.</p>
<p>De asemenea, se va asigura dacă legea transpune art. 3a, 3b, 3c și 7 din Directiva 2007/36/CE, or, spre exemplu, se constată că potrivit proiectului, unele dispoziții ale art. 3a și 3d sunt transpuse în art. 47¹ al Legii nr. 171/2012 privind piața de capital.</p>	<p>S-a luat act.</p>
<p>Având în vedere că, pct. 6 conține doar o singură reglementare (modificarea doar a alin. (4) din art. 17), dispozițiile acestuia se vor comasa, prin excluderea referinței la sbp. 1).</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Dispozițiile cuprinse în pct. 8 ce țin de modificarea art. 25 alin. (2) al Legii nr. 1134/1997 se vor include la pct. 7. Respectiv, se va opera renumerotarea punctelor, începând cu dispozițiile pct. 9.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>La pct. 10: - cu referire la redacția art. 51 alin. (8) lit. e) al Legii nr. 1134/1997, care stabilește că în decizia cu privire la convocarea adunării generale a acționarilor se va indica „data la care lista acționarilor trebuie să fie întocmită în conformitate cu art. 52 alin. (2)”, menționăm că în redacția propusă pentru art. 52 alin. (2) se face referire doar la stabilirea datei la care se întocmește lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală pentru societățile menționate la art. 56 alin. (1) lit. c). Respectiv, dispozițiile se vor revedea, deoarece norma art. 52 alin. (2) nu este aplicabilă în toate cazurile pentru stabilirea datei la care lista acționarilor trebuie să fie întocmită, unele reglementări în acest sens fiind stabilite și în art. 52 alin. (2)¹;</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>- textul „se completează cu litera e¹:” se va substitui cu textul „se completează cu lit. e¹), cu următorul cuprins:”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>La pct. 11: - având în vedere că articolul 52 se modifică substanțial, se recomandă ca acesta să fie expus integral în redacție nouă, prin utilizarea formulării „articolul 52 va avea următorul cuprins:”, urmat de noua redacție a articolului;</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>- cu referire la redacția alin. (1)²), care face trimitere la cerințele privind identificarea acționarilor stabilite în Legea nr. 171/2012, se va indica la ce articol/articole din lege se face referire. În situația în care se face trimitere la redacția propusă pentru art. 47¹ al legii citate, menționăm că acesta prevede norme specifice pentru identificarea acționarilor, valorile mobiliare ale cărora sunt transmise în custodie;</p>	<p>S-a luat act.</p>
<p>- modificarea propusă la art. 52 alin. (4) lit. c) se va revedea, în mod special cuvintele „înscrise în lista unei societăți” deoarece în contextul expus sunt ambigue.</p>	<p>S-a luat act.</p>
<p>La pct. 12: - după textul „se completează cu litera c)” se va include textul „cu următorul cuprins:”, urmat de expunerea redacției din rând nou. Adicional, între semnele citării se va include și referința la lit. c);</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>- în dispoziția care prevede modificări la art. 53 alin. (2), cuvântul „și emitenților” se vor substitui cu cuvintele „sau emitenți”. La forma gramaticală corespunzătoare se vor expune și modificările propuse la art. 55 alin. (3) și (4) (a se vedea pct. 13 din proiect).</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>La pct. 14, care prevede modificări la art. 56 al Legii nr. 1134/1997: - cu referire la redacția alin. (1), menționăm că obiectul de reglementare a redacției în vigoare nu corespunde cu obiectul de reglementare al redacției propuse. Subsecvent, menționăm că potrivit normelor tehnicii legislative nu se admite renumerotarea alineatelor articolului, în cazul completării acestuia cu noi elemente structurale (menționăm că dispozițiile în vigoare ale alin. (1), potrivit proiectului se propun a face obiectul de reglementare a alin. (1²). Respectiv, dispozițiile propuse pentru alin. (1) vor fi incluse într-un alineat distinct, eventual însemnat cu indice numeric. În altă ordine de idei, redacția propusă considerăm necesar a fi corelată cu dispozițiile art. 7 alin. (2) și (3) ale Directivei 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă. Potrivit acestora, statele membre asigură aplicarea unei date de referință unice pentru toate societățile comerciale. Cu toate acestea, statele membre pot stabili o dată de referință pentru societățile comerciale care au emis acțiuni la purtător și o altă dată de referință pentru societățile comerciale care au emis acțiuni nominative, cu condiția ca o sigură dată de referință să se aplice fiecărei societăți comerciale care a emis ambele tipuri de acțiuni. Data de referință nu poate preceda cu mai mult de treizeci de zile data adunării generale căreia i se aplică;</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>- cu referire la prevederea de la alin. (1¹), considerăm necesară delimitarea dispozițiilor, astfel încât să se înțeleagă clar că: 1) dreptul unui acționar de a participa la o adunare generală și de a vota în legătură cu oricare dintre acțiunile sale nu este condiționat de depozitarea, transferul sau înregistrarea acestora pe numele vreunei persoane fizice sau juridice, înainte de adunarea generală; și 2) drepturile acționarilor de a-și vinde sau de a-și transfera în alt mod acțiunile, în cursul perioadei dintre data de referință astfel cum este definită la alineatul (1) și respectiva adunare generală, nu sunt supuse nici unei restricții la care nu sunt supuse în alte perioade. În acest mod se va asigura transpunerea adecvată a art. 7 alin. (1) din Directiva 2007/36/CE.</p>	<p>S-a luat act. Transpunerea totală a Directivei urmează a fi efectuată de către Autoritatea de Reglementare.</p>
<p>În pct. 1, cu referire la completarea propusă la art. 6 alin. (1) lit. e²) al Legii nr. 121/2007, pentru claritatea normei, se consideră relevant a specifica că în domeniul administrării proprietății publice, de competența Guvernului sunt adoptarea hotărârilor privind consolidarea și/sau procurarea pachetelor de acțiuni și a cotelor de participare în întreprinderile cu capital majoritar de stat și/sau de interes național, a acțiunilor băncilor de importanță sistemică, precum și a acțiunilor societăților de</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>asigurare sau de reasigurare a căror cumpărare este determinată de Guvern ca fiind în interes public, în corespundere cu justificările invocate la nota informativă a proiectului, precum și a redacției propuse pentru art. 54¹ alin. (2) al Legii nr. 121/2007.</p>	
<p>La pct. 2: - se indică că noțiunea „depozitar central unic” se expune în redacție nouă, însă se constată că redacția în vigoare a art. 6 al Legii nr. 171/2012 nu definește acest termen;</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>- cu referire la noțiunea „informații privind identitatea acționarului”, menționăm că potrivit art. 2 lit. j) din Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, clasele acțiunilor se indică doar în măsura în care sunt solicitate de societatea comercială. În subsidiar, diviziunile care detaliază noțiunea de „informații privind identitatea acționarului” se vor numerota în corespundere cu normele tehnicii legislative, prin litere care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză;</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>se atestă că unele completări propuse în art. 6 al Legii nr. 171/2012, transpun art. 2 lit. d) și j) din Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă. În paralel, modificările propuse la art. 13 alin. (2) lit. e), fac obiectul transpunerii art. 1 alin. (3) al Regulamentul (UE) 2017/1129 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind prospectul care trebuie publicat în cazul unei oferte publice de valori mobiliare sau al admiterii de valori mobiliare la tranzacționare pe o piață reglementată, și de abrogare a Directivei 2003/71/CE. În context, se remarcă necesitatea operării modificărilor de rigoare în clauza de armonizare a Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, cu atât mai mult că unele acte UE incluse în clauza de armonizare sunt deja abrogate.</p>	<p>S-a luat act. Transpunerea totală a Directivei urmează a fi efectuată de către Autoritatea de Reglementare.</p>
<p>La pct. 9, textul „preambula alineatul (3¹) va avea următorul conținut” recomandăm a fi substituit cu textul „partea introductivă a alin. (3¹) va avea următorul cuprins:”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>La pct. 10, în dispoziția introductivă, textul „„Articolul 47¹. Identificarea acționarilor valorile mobiliare ale cărora sunt transmise în custodie”, cu următorul cuprins:” se va substitui cu textul „articolul 47¹, cu următorul cuprins:”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>La art. IV – modificarea Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare: În pct. 3, care prevede modificări la art. 30 alin. (15) al Legii nr. 92/2022, menționăm că nota informativă nu prevede care este raționamentul substituirii cifrei „4” cu cifra „6” din dispoziția „La cererea societății de asigurare sau de reasigurare, autoritatea de supraveghere poate dispune prelungirea fiecăruia</p>	<p>Se ia act. Nota informativă a fost actualizată.</p>

<p>dintre termenele de 3 luni, prevăzute la alin. (8) și (14), cu perioade a câte cel mult 3 luni, de cel mult 4 ori, în condițiile alin. (17)”. De asemenea, nota informativă a proiectului nu prevede care sunt argumentele de rigoare ce vizează dispozițiile la art. V, care prevăd modificări la art. 67 alin. (4¹) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. Subsecvent, în vederea respectării normelor tehnicii legislative, sursa publicării legii citate va fi expusă conform modelului „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 223-230, art. 519)”. Totodată, având în vedere că art. V conține doar un singur punct, acesta nu necesită a fi numerotat (observație valabilă și pentru art. VII).</p>	
<p>La art. VI – modificarea Legii nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare: La pct. 1, care prevede modificări la noțiunea termenului „participant” din art. 2 al Legii nr. 234/2016, întru claritatea normei recomandăm să fie prevăzut ca după cuvântul „investiții” se completează cu textul „, depozitar central”. Totodată, urmare excluderii textului „care sunt autorizate să deschidă și să dețină conturi de valori mobiliare la Depozitarul central unic în nume propriu și/sau în numele deținătorilor de valori mobiliare”, noțiunea „participant” se va revedea, întrucât nu oferă claritate în privința obiectului de reglementare în care Banca Națională a Moldovei va stabili calitatea de participant. La pct. 2, în vederea evitării interpretării ambigue a termenului de „cont omnibus” se consideră oportun ca acesta să fie definit în art. 2 al Legii nr. 234/2016.</p>	<p>S-a luat act.</p>
<p>Cu referire la art. VIII – modificarea art. 8 lit. o) a Legii nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare: - se va indica sursa publicării legii citate; - nota informativă va prevedea argumentele care justifică intervenția realizată la art. 8 lit. o).</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>În pct. 1, textul „la 12 luni” se recomandă a fi substituit cu textul „la expirarea a 12 luni”. Cu referire la intrarea în vigoare a respectivei legi (cu excepția art. I și III) la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, semnalăm că, potrivit art. 56 alin. (3) al Legii nr. 100/2017, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată, decât peste o lună de la data publicării, doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective. În acest context, atragem atenția că, în nota informativă urmează să se justifice, prin argumente concludente, că prevederile actului normativ prezentat întrunesc condițiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017. Suplimentar, se</p>	<p>Se acceptă. Nota informativă a fost actualizată.</p>

		<p>recomandă ca actele propuse spre modificare să fie expuse în ordine cronologică. În vederea respectării normelor tehnicii legislative și uzanțelor de redactare a actelor normative, se va ține cont că, la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv. De asemenea, în cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia, sau în cazul operațiunii de completare cu o nouă dispoziție se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:” (în loc de formularea precum „se expune în următoarea redacție:”), urmată de redarea noului text. Completarea unui text sau alineat, fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele, semnifică, conform regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfârșitul acestuia. Prin urmare, în dispozițiile de modificare care prevăd completări la sfârșitul unei norme, nu se va specifica după care cuvinte se completează acestea (a se vedea de ex. art. II pct. 1.)</p>	
5.	<p>Banca Națională a Moldvei (demersul nr. 31-002/100/4573 din 19.09.2024)</p>	<p>Cu referire la <i>proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe)</i>, remis spre avizare repetată prin scrisoarea nr. 09-2807 din 6 septembrie 2024, Banca Națională a Moldovei (BNM) comunică lipsa obiecțiilor de ordin conceptual, în măsura în care proiectul de lege ține cont de îngrijorările BNM expuse în avizul nr. 31-002/75/3750 din 22.07.2024 și nu aduce atingere competențelor BNM de a prescrie participanților la Depozitarul Central Unic să asigure în sistemul acestuia segregarea individuală a clienților, care dețin valori mobiliare emise de bănci sau societăți de asigurare/reasigurare.</p>	S-a luat act.
		<p>La modificările propuse în alin. (1) din art. 56 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, recomandăm substituirea cuvintelor “companie de asigurare/reasigurare” cu cuvintele “societate de asigurare/reasigurare” (potrivit Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare).</p>	Se acceptă.
		<p>Referitor la alin. (1¹), propus pentru completarea art. 56 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, recomandăm substituirea cuvintelor „prin efectul legii” cu cuvintele „conform legii”, or, prin referința doar la restricțiile aplicate „prin efectul legii” s-ar înțelege doar restricțiile prevăzute de lege, dar nu și restricțiile care pot fi aplicate prin act al autorității publice sau al instanței de judecată. Menționăm, că art. 7 alin. (1) lit. b) din Directiva 2007/36/CE a Parlamentului</p>	Se acceptă.

		<p>European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă stabilește că „drepturile acționarilor de a-și vinde sau de a-și transfera în alt mod acțiunile [...], nu sunt supuse nici unei restricții la care nu sunt supuse în alte perioade.”. Respectiv, prevederea din Directivă nu se referă limitativ doar la restricțiile prevăzute de lege, dar la orice restricție care poate fi impusă, indiferent de sursă (lege, act judecătoresc, act administrativ), în altă perioadă decât perioada de după data de referință.</p>	
		<p>Cu privire la noua redacție a art. 54 alin. (2) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (art. VII, pct. 1 sbp. 2)), se va exclude trimiterea la alin. (7) în legătură cu excluderea din proiect a alin. (7).</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>Suplimentar modificărilor propuse la art. 30 alin. (15) din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, propunem excluderea textului ” , în condițiile alin. (17)” din prima propoziție a alin. (15).</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>6.</p>	<p>Ministerul Finanțelor (demersul nr. 14-05/236 din 23.09.2024)</p>	<p>Urmare a examinării repetate a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețele de capital externe), Ministerul Finanțelor reiterează poziția expusă în avizul nr. 14-05/226 din 09 septembrie 2024.</p> <p>Astfel, cu referire la Art. II din proiect, ce prevede modificări ale Legii nr.121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, atragem atenția asupra faptului că, mecanismul prevăzut la art.54¹ din Legea prenotată are menirea să asigure atragerea unor acționari de calitate și de încredere (în locul celor care nu au respectat cerințele de calitate stabilite de regulator), care să asigure o gestiune eficientă și prudentă a entității, precum și să asigure protecția consumatorilor de servicii financiare (fie că este vorba de o bancă sau de o societate de asigurare), acestea într-un final contribuind la creșterea încrederii populației în sectorul financiar și în serviciile prestate de către entitățile acestuia.</p> <p>În acest context, ținem să remarcăm că, sectorul de asigurări, la fel ca și cel bancar, este un domeniu specific, cu cele mai mari ponderi în întreaga piață financiară a țării, acestea nefiind supravegheate și monitorizate de către Guvern sau de către autoritățile din cadrul acestuia.</p> <p>Conform prevederilor legislației în vigoare, reglementarea prudentială și supravegherea activității societăților de asigurări, din 01 iulie 2023, este realizată de către Banca Națională a Moldovei, care asigură monitorizarea activității, poziției și</p>	<p>S-a luat act.</p>

		<p>evoluției societăților de asigurări pe piață, aceasta dispunând de o serie de instrumente și pârghii de intervenție și control a activității acestora. Mai mult decât atât, începând cu 01 iulie 2023, Comisia Națională a Pieței Financiare a fost împuternicită cu atribuții noi – de protejare și supraveghere a respectării drepturilor consumatorilor de servicii financiare, inclusiv pe domeniul asigurărilor.</p> <p>Respectiv, considerăm că determinarea interesului public în necesitatea de intervenție a Guvernului, prin cumpărarea acțiunilor nou emise într-o societate de asigurări sau alta, ca rezultat al anulării vechilor acțiuni de către autoritatea de supraveghere, trebuie să fie fundamentată pe o analiză complexă și exhaustivă, ce poate fi efectuată doar prin prisma atribuțiilor de supraveghere și monitorizare a activității acestei societăți, în particular, și a întregului sector de asigurări, în general.</p> <p>În aceste condiții, având în vedere că includerea societăților de asigurări în mecanismul prevăzut la art.54¹ al Legii nr.121/2007 are drept scop asigurarea calității acționariatului, protecția consumatorilor și stimularea investițiilor, inclusiv străine, în economia națională, considerăm că Guvernul urmează să decidă asupra implicării statului în procurarea acțiunilor societăților de asigurări (inițierea negocierilor cu potențialul achizitor și procurarea efectivă a acțiunilor nou emise), la recomandarea autorităților cu implicație/ atribuții de supraveghere în sectorul financiar.</p> <p>Suplimentar, la alin.(13) și (14) din art.54¹, cuvintele „cu aplicarea unei rate de dobândă egală cu rata la valorile mobiliare de stat pentru perioada de deținere a acțiunilor de către Guvern” urmează a fi substituite cu cuvintele „cu aplicarea unei rate de dobândă egală cu rata medie ponderată a dobânzii la valorile mobiliare de stat pentru perioada de deținere a acțiunilor de către Guvern”, având în vedere că Ministerul Finanțelor emite valori mobiliare de stat pentru maturități cuprinse între 91 zile și 10 ani.</p> <p>Reieșind din cele prenotate, Ministerul Finanțelor comunică susținerea proiectului de Lege propus în condițiile prezentului aviz.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>7.</p>	<p>Centrul de armonizare a Legislației (demersul nr. 31/02-69-10516 din 19.09.2024)</p>	<p>De asemenea, potrivit art. 31 și 44 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, clauza de armonizare se expune după clauza de adoptare a proiectului național, respectiv, se va exclude de la Art. I, pct. 1 al proiectului și se va reda în următoarea redacție:</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>“Prezenta Lege:</p> <ul style="list-style-type: none"> - transpune art. 2 lit. (j), art. 3b (1) și (2), art. 3d (1) și (2) prima frază, art. 7 (1), (3) și (4) din Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 184 din 14 iulie 2007, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2023/2864 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2023 (CELEX:32007L0036); - transpune art. 72 (4) și art. 83 primul alineat din Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 169 din iulie 2007, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2021/23 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 (CELEX: 32017L1132)”. 	
		<p>Totodată, cu referire la clauza de armonizare existentă a Legii nr. 1134/1998, la final, textul ”- parțial Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2017/828 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2017 de modificare a Directivei 2007/36/CE în ceea ce privește încurajarea implicării pe termen lung a acționarilor” se va substitui cu:</p> <p>” - parțial Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 184 din 14 iulie 2007, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2023/2864 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2023 (CELEX:32007L0036);</p> <p>- art. 72 (4) și art. 83 primul alineat din Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 169 din iulie 2007, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2021/23 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 (CELEX: 32017L1132)”.</p>	Se acceptă.
		<p>Totodată, în contextul celor constatate mai sus, va fi ajustată și Nota de fundamentare, iar compartimentul 5 al acesteia, va conține referințe de transpunere a Directivei 2007/36/CE și Directivei (UE) 2017/1132 în conformitate cu pct. 26 din</p>	Se acceptă.

	<p>Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.</p> <p>Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.</p>	
<p>8. Consiliul Concurenței (demersul nr. DJ-06/630-1385 din 24.09.24)</p>	<p>Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 24 septembrie 2024, a examinat, repetat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr.183/2012, proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe și, în limitele competenței sale, comunică următoarele. Proiectul la Art.II propune modificarea Legii nr.121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice. Potrivit pct. 2 art. 541 alin. (12) lit. b din proiect, se propune la efectuarea tranzacțiilor cu acțiuni conform art. 541 să nu fie aplicate prevederile art. 10-54, 55-68 din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, prevederile Legii concurenței nr. 183/2012, precum și ale Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. În acord cu art.2 din Legea concurenței nr.183/2012, prevederile legii se aplică asupra tuturor relațiilor din sectoarele economiei naționale, cu excepția relațiilor de muncă.</p> <p>Totodată, conform art. 339 al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014, prevederile Acordului nu se aplică ajutoarelor de stat legate de domeniul pescuitului, produselor care fac obiectul anexei nr. 1 la Acordul privind agricultura sau altor ajutoare reglementate de Acordul privind agricultura. În aceeași ordine de idei, art.341 al Acordului de Asociere, stabilește că părțile adoptă sau mențin, după caz, legislația privind controlul ajutoarelor de stat.</p> <p>De asemenea, părțile stabilesc sau mențin, după caz, o autoritate independentă din punct de vedere funcțional investită cu competențele necesare pentru controlul ajutoarelor de stat. Această autoritate are, printre altele, competența de a autoriza scheme de ajutoare de stat și măsuri individuale de ajutoare de stat, precum și competența de a dispune recuperarea ajutoarelor de stat acordate ilegal. Subsecvent, Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat la art.1, stabilește că prevederile legii</p>	<p>Se acceptă.</p>

nu se aplică ajutoarelor de stat legate de domeniul produselor agricole prevăzute în anexa nr. 1 la Acordul privind agricultura sau altor ajutoare reglementate de Acordul privind agricultura ratificat prin Legea nr.218/2001 și, totodată, exceptează din sfera de aplicare a prezentei legi numai activitățile de politică monetară și valutară ale Băncii Naționale a Moldovei. Respectiv, celelalte activități realizate în sistemul bancar cad sub incidența Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat. Astfel, prin semnarea Acordului de Asociere, Republica Moldova s-a angajat să instituie un sistem de control al ajutoarelor de stat, fără excepții pentru sistemul bancar și sectorul societăților de asigurare sau reasigurare.

Prin urmare, ținem să atenționăm că propunerea de exceptare de la aplicarea Legii concurenței nr.183/2012 și a Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, la efectuarea tranzacțiilor cu acțiuni prevăzute la art.541 alin.(12) lit.b) din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, nu este corelată cu dispozițiile Legii concurenței nr.183/2012 și a Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat și, astfel, nu va putea fi asigurată realizarea angajamentelor externe, asumate de Republica Moldova.

Digitally signed by Arpintin Veronica

Date: 2024.09.26 12:56:53 EEST

Reason: I am signing

Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANA

În acest context, în vederea sorrelării normelor Legii Concurenței nr.183/2012 și Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat cu dispozițiile pct.2 art. 541 din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice și în vederea asigurării realizării angajamentelor asumate de Republica Moldova pe plan extern, considerăm imperios indispensabil excluderea trimiterii la Legea concurenței nr.183/2012 și Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat de la pct. 2 art. 541 alin.(12) lit.b) din proiect. Subsecvent, menționăm că la efectuarea tranzacțiilor cu acțiuni conform art. 541 din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, va fi necesar obținerea deciziei Consiliului Concurenței în cazul când tranzacția efectuată va constitui o operațiune de concentrare economică ce cade sub incidența Legii concurenței nr.183/2012 sau, după caz, dacă această tranzacție va prezenta semne de ajutor de stat reglementat de Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, până la obținerea avizului prealabil al Băncii Naționale a Republicii Moldova.

Centrul Național Anticorupție

9. (demersul nr. 06/2/15806 din 18.09.2024)

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe) (număr unic 1189/MDED/2023) - remis repetat la REA nr. ELO24/9813 din 05.07.2024

S-a luat act.

Nr. ELO24/9989 din 18.09.2024

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului.

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt: a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei; b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia; c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate; d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii; e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate." Se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării www.md.gov.md la compartimentul

Transparență decizională/Anunțuri privind consultări publice, precum și pe portalul www.particip.gov.md. În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă se menționează că: „Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe) este elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. La elaborarea proiectului de lege a participat Grupul de lucru privind piața de capital, constituit prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 44 din 4 aprilie 2023, în componența reprezentanților Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerului Finanțelor, Băncii Naționale a Moldovei, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Serviciului Prevenire și Combaterea Spălării Banilor, Depozitarului Central Unic al Valorilor Mobiliare, Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenorialului, Asociației Băncilor din Moldova și ai asociațiilor de business”. În continuare, autorul menționează în notă că: „Eliminarea barierelor normative pentru investitori și companiile locale în accesarea unei piețe de capital străine se realizează prin adoptarea unui set de măsuri care facilitează integrarea și armonizarea cu standardele și reglementările internaționale – preponderent europene. Acest proces este important pentru a permite societăților locale să se alinieze la piețele de capital și bursele de valori străine din mai multe motive (...)”.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect, autorul propune modificări care ar facilita accesul antreprenorilor locali la piețe de capital externe, ceea ce este conform interesului public. La fel, sunt propuse modificări la Legea nr. 121/2007 ca urmare a recomandării Comitetului Național de Stabilitate Financiară.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde: a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ; b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului

normativ; c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse; d) analiza impactului de reglementare; e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE; f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ; h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent; i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ." Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite, precum și principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare". În nota informativă se menționează că: „Implementarea proiectului de act normativ nu implică cheltuieli din bugetul public național. Dimpotrivă, se pot aștepta venituri la bugetul public național datorită finalităților și rezultatelor scontate de la implementarea proiectului expuse la pct. 2 din prezenta nota informativă, inclusiv (i) creșterea numărului de investitori rezidenți și nerezidenți, și a valorii investițiilor în diverse domenii ale activității economice, și (ii) creșterea cifrei de afaceri a întreprinderilor care vor avea acces la piețele de capital externe”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...] c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...] e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...] f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu; g) se evită tautologiile juridice; h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]". Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prin proiect se reglementează activitatea entităților publice și a agenților publici responsabili de implementarea prevederilor proiectului. Normele din proiect nu conțin reglementări confuze în ceea ce privește atribuțiile ce urmează să fie exercitate.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

În nota informativă se menționează că: „Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe) este elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. La elaborarea proiectului de lege a participat Grupul de lucru privind piața de capital, constituit prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 44 din 4 aprilie 2023, în componența reprezentanților Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerului Finanțelor, Băncii Naționale a Moldovei, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Serviciului Prevenire și Combaterea Spălării Banilor, Depozitarului Central Unic al Valorilor Mobiliare, Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenorialului, Asociației Băncilor din Moldova și ai asociațiilor de business”. În continuare, autorul menționează în notă că: „Eliminarea barierelor normative pentru investitori și companiile locale în accesarea unei piețe de capital străine se realizează prin adoptarea unui set de măsuri care facilitează integrarea și armonizarea cu standardele și reglementările internaționale – preponderent europene. Acest proces este important pentru a permite societăților locale să se alinieze la piețele de capital și bursele de valori străine din mai multe motive (...)”. La fel, în nota informativă se menționează că: „Implementarea proiectului de act

	<p>normativ nu implică careva cheltuieli din bugetul public național. Dimpotrivă, se pot aștepta venituri la bugetul public național datorită finalităților și rezultatelor scontate de la implementarea proiectului expuse la pct. 2 din prezenta nota informativă, inclusiv (i) creșterea numărului de investitori rezidenți și nerezidenți, și a valorii investițiilor în diverse domenii ale activității economice, și (ii) creșterea cifrei de afaceri a întreprinderilor care vor avea acces la piețele de capital externe”.</p>	
--	--	--

În final, menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

Secretar de stat

Veronica ARPINTIN